

DO-001-001278

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Indian Culture : Paper - IV

(ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ - પ્રાચીનકાલ)

(Elective - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001278

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

1 M.C.Q. :

- (1) મૂળરાજ સોલંકી એ કયા વંશના છેલ્લા રાજા પાસેથી સત્તા છીનવી લીધી હતી.
- (A) મૈત્રક વંશ (B) ક્ષત્રપવંશ
(C) ચાવડાવંશ (D) વાઘેલા વંશ
- (2) વનરાજ વિશેની વિસ્તૃત માહિતી કયા ગ્રંથમાંથી મળે છે.
- (A) સિધ્ધહેમ શબ્દાનું શાસન
(B) દિપકર જાતક
(C) રત્નમાલા
(D) દ્વાશ્રય
- (3) સાહિત્યિક ઉલ્લેખોને આધારે વનરાજ પછી ચાવડાવંશમાં કેટલા રાજાઓ થયા ?
- (A) સાત (B) નવ
(C) ત્રણ (D) પાંચ
- (4) મૂળરાજ છેલ્લા ચાવડાવંશના કયા રાજાનો ભાણેજ હતો ?
- (A) રૂદ્રસિંહ (B) સિધ્ધરાજ જયસિંહ
(C) દામજળશ્રી (D) સામતસિંહ

- (5) સોલંકી વંશના સ્થાપક મૂળરાજ ૧લા એ કઈ સાલમાં સત્તા સ્થાપી.
 (A) ઈ.સ. 1942 (B) ઈ.સ. 942
 (C) ઈ.સ. 1442 (D) ઈ.સ. 922
- (6) મૂળરાજે કયા મંડળથી પોતાની કારકિર્દીનો આરંભ કર્યો હતો ?
 (A) લાટ મંડળ (B) ઓળા મંડળ
 (C) ચૌલા મંડળ (D) સારસ્વત મંડળ
- (7) વનરાજ ચાવડાના પિતાનું રાજ્ય કયાં આવેલું હતું ?
 (A) જેસલમેર (B) ગિરિનગર
 (C) અમદાવાદ (D) પંચાસર
- (8) સોલંકીકાળમાં પાટણ શેનું મોટું કેન્દ્ર ગણાતું હતું ?
 (A) વેપાર-વાણિજ્ય (B) મીઠા ઉદ્યોગ
 (C) શણ ઉદ્યોગ (D) મત્સ્ય ઉદ્યોગ
- (9) ગુજરાત પર મહમૂદ ગઝનવીએ કઈ સાલમાં આક્રમણ કરેલું ?
 (A) જાન્યુઆરી 1026 (B) જાન્યુઆરી 1947
 (C) જાન્યુઆરી 1047 (D) જાન્યુઆરી 1948
- (10) મહમૂદ ગઝનવી કયા શહેરનો સુલતાન હતો ?
 (A) ગિરિનગર (B) જૂનાગઢ
 (C) ગઝનાનો (D) ફતેહપુર
- (11) ભીમદેવ સોમનાથનું નવું મંદિર શેનું બનાવેલું ?
 (A) આરસનું (B) સોનાનું
 (C) રૂપાનું (D) પથ્થરનું
- (12) રાણી ઉદયમતિએ પાટણમાં શું બંધાવેલું ?
 (A) કુવો (B) સરોવર
 (C) મહેલ (D) વાવ
- (13) કાશ્મીરના કવિ બિલ્હણે કઈ નાટિકા લખી હતી.
 (A) કર્ણસુંદરી (B) કર્ણ પરાજય
 (C) કર્ણ મોહરાજ (D) કર્ણસાગર

- (14) સિધ્ધરાજનું પહેલું બિરૂદ કયુ છે ?
- (A) ત્રૈલોક્યગંડ (B) સિધ્ધચક્રવર્તી
(C) મહારાજા (D) પરમેશ્વર
- (15) બર્બરકજિષ્ણનું બિરૂદ મેળવીને જયસિંહે કઈ જાતિના સરદારને હરાવેલો ?
- (A) બાબરિયા (B) સાગરિયા
(C) ભરવાડ (D) રબારી
- (16) દંતકથા મુજબ સિધ્ધરાજ કઈ સ્ત્રી પર મોહિત થયો હતો.
- (A) જયંતિ ઓડણ (B) જસમા ઓડણ
(C) વિજયા ઓડણ (D) જયા ઓડણ
- (17) કુમારપાલે કયો વેરો નાબુદ કરેલો ?
- (A) અનાથ પુત્રિકા ધનનો ત્યાગ
(B) અનાથ સંપત્તિનો ત્યાગ
(C) અપુત્રિકા ધનનો ત્યાગ
(D) અયોગ્ય સંપત્તિનો ત્યાગ
- (18) કર્ણાવતીનગરી કોણે વસાવેલી ?
- (A) સિધ્ધરાજે (B) કુમારપાલે
(C) ભીમદેવે (D) કણદેવે
- (19) 'ન્યાય જોવા હોય તો જુઓ મલ્લાવ તળાવ' એ કહેવતનું જન્મસ્થળ કયું તળાવ હતું.
- (A) કાંકરિયા તળાવ (B) સહસ્ત્રલિંગ તળાવ
(C) મલ્લાવ તળાવ (D) રાણકીવાવ
- (20) કુમારપાલે હેમચંદ્રાચાર્યની પ્રેરણાથી શેની ઘોષણા કરાવેલી.
- (A) અમારી ઘોષણા (B) તમારી ઘોષણા
(C) બધાની ઘોષણા (D) રાજ્યની ઘોષણા

2 સોલંકી સામ્રાજ્યનો ઉદય અને મૂળરાજ સોલંકીનું પ્રદાન વર્ણવો. 10

અથવા

2 સિદ્ધરાજ જયસિંહની સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 10

3 સોલંકીકાલીન ગુજરાતની સામાજિક સ્થિતિનું ચિત્ર આલેખો. 10

અથવા

3 ગુજરાતના સંસ્કાર જીવનમાં રાજમાતા મીનળદેવીનું પ્રદાન મૂલવો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8

(1) મોઢેરા સૂર્યમંદિર

(2) સોલંકી શાસક ભીમદેવ-૧લો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8

(1) પાટણની રાણકીવાવ

(2) સોમનાથ પાટણ.

5 ટૂંકા ઉત્તર લખો : (કોઈપણ બે) 14

(1) ગુજરાત પર મહમૂદ ગઝનવીનું આક્રમણ.

(2) વનરાજ યાવડો.

(3) ગુજરાતના સંસ્કાર જીવનમાં વસ્તુપાલ-તેજપાલનું પ્રદાન મૂલવો.

(4) કર્ણદેવ વાઘેલા વિશે નોંધ લખી, ગુજરાતમાંથી હિંદુ રાજ્ય સત્તાનું પતન સમજાવો.

ENGLISH VERSION

1 M.C.Q.

- (1) From which last dynasty did Mulraj Solanki snatch away the powers from the last dynasty ?
(A) Maitrak Dynasty (B) Kshatrap Dynasty
(C) Chavda Dynasty (D) Vaghela Dynasty
- (2) From which treatise do we get the information about Vanraj ?
(A) Siddhhem Shabdanushashan
(B) Dipakarjatak
(C) Ratnamala
(D) Dyashraya
- (3) How many kings emerged from the Chavda Dynasty after Vanaraj according to the literary references ?
(A) Seven (B) Nine
(C) Three (D) Five
- (4) Mulraj Solanki was the nephew of which last Chavda Dynasty ?
(A) Rudrasinh (B) Siddhraj Jaysinh
(C) Damjalshree (D) Samantsinh
- (5) Mulraj the 1st of the Solanki dynasty established his powers in which year ?
(A) 1942 AD (B) 942 AD
(C) 1442 AD (D) 922 AD
- (6) From which Mandal did Mulraj start his career ?
(A) Lat Mandal (B) Okha Mandal
(C) Chaula Mandal (D) Saraswat Mandal

- (7) Where did the state of Vanraj Chavda's father was situated ?
- (A) Jesalmer (B) Girinagar
(C) Amdavad (D) Panchasar
- (8) During the Solanki era Patan was the great centre of
- (A) Trade and Commerce
(B) Salt industries
(C) Jute industries
(D) Fisheries industries
- (9) In which year Muhammad Gajni attacked Gujarat ?
- (A) January 1026 (B) January 1947
(C) January 1047 (D) January 1948
- (10) Muhammad Gajni was the ruler of which city ?
- (A) Girinagar (B) Junagadh
(C) Gazanano (D) Fatehpur
- (11) The new temple of Somnath was made by Bhimdev of what ?
- (A) Marble (B) Gold
(C) Silver (D) Stones
- (12) What did Rani Udaymati build in Patan ?
- (A) Well (B) Lake
(C) Palace (D) Vav
- (13) Which of the following skit was written by the poet Bilhane of Kashmir ?
- (A) Karnsundari (B) Karnparajay
(C) Karn Mohraj (D) Karn Sagar

- (14) Which is the first title of Siddharaj ?
- (A) Trailokyagand
 - (B) Siddh Chakravarti
 - (C) Maharaja
 - (D) Parmeshwar
- (15) To whom did Jaysinh defeat by adopting the title of Barbarak Jishnu ?
- (A) Babariya
 - (B) Sagariya
 - (C) Bharvad
 - (D) Rabari
- (16) According to the myth, towards whom Siddharaj was attracted ?
- (A) Jayanti Odan
 - (B) Jasma Odan
 - (C) Vijya Odan
 - (D) Jaya Odan
- (17) Which tax was abolished by Kumarpal ?
- (A) Anath Putrika Dhan
 - (B) Anath Sampati
 - (C) Aputrika Dhan
 - (D) Illegal wealth
- (18) Who established the Karnavati City ?
- (A) Siddharaj
 - (B) Kumarpal
 - (C) Bhimdev
 - (D) Karnadev
- (19) Which lake was origin of the proverb “want to see justice, see Mallav lake” ?
- (A) Kankariya lake
 - (B) Sahastraling lake
 - (C) Mallav lake
 - (D) Ranki Vav
- (20) Which announcement did Kumarpal make with the inspiration of Hemchandracharya ?
- (A) Amari Ghoshna
 - (B) Tamari Ghoshna
 - (C) Badhani Ghoshna
 - (D) Rajyani Ghoshna.

2 Describe the rise of the Solanki dynasty and contribution of Mulraj Solanki. **10**

OR

2 Write a detailed note on the cultural activities of Siddharaj Jaysinha. **10**

3 Sketch the picture of social condition of Gujarat during the Solanki period. **10**

OR

3 Describe the contribution of Raj Mata Minaldevi in cultural life of Gujarat. **10**

4 (a) Write short note : (any one) **8**

(1) The sun temple of Modhera

(2) Solanki King Bhimdev 1st.

(b) Write short note : (any one) **8**

(1) The Rani vav of Patan

(2) Somnath Patan.

5 Write short answers : (any two) **14**

(1) Invasion of Mahmood Gaznavi on Gujarat.

(2) Vanraj Chavda.

(3) Vastupal Tejpal's contribution in cultural life of Gujarat.

(4) Write a note on Karnadev Vaghela and explain the response behind the decline of Hindu dynasty.